

Sygn. akt II Ka 87/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Pałka

Sędziowie: SO Anna Łaszcznych

SO Ryszard Warda /spr./

Protokolant: Dorota Dżiczek

przy udziale Prokuratora Prok. Okr.: Adama Kolbusa

oraz oskarżycieli posiłkowych J. M., H. M., D. M. i B. K.

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2016 r. na rozprawie

sprawy **T. P.**

oskarżonego o czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i in.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego oraz oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 5 października 2015 r., sygn. II K 236/15

orzeka:

1. **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

- w punkcie I dodaje, iż oskarżony umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 pkt. 1, art. 16 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012 r, 1137 j.t.) i podwyższa wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności do lat 5 (pięciu);

- w punkcie III podwyższa wymiar orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności do lat 5 (pięciu), a nadto na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. w zw. z art. 88 k.k. orzeczone w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku jednostkowe środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych łączy i orzeka łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze,

- w punkcie IV nadto na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze zalicza okres zatrzymania oskarżonemu prawa jazdy od dnia 16 stycznia 2015 r.,

- w punkcie V na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeka od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej J. M. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych, zaś na mocy art. 46 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na rzecz pokrzywdzonego P. K. (1) nawiązkę w kwocie 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych,

2. *w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,*
3. *zwalnia oskarżonego od kosztów postępowania odwoławczego i obciąża nimi Skarb Państwa;*
4. *zasądza ze Skarbu Państwa na rzecz D. M., H. M. i B. K. po 840 zł. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przez Sędem II instancji.*

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Wyszkowie oskarżyła T. P. o to, że:

I. w dniu 13 stycznia 2015r ok. godz. 20.25 w msc. U., gm. S., woj. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem osobowym m-ki M. nr rej (...), jadąc od strony S. w kierunku W., będąc w stanie nietrzeźwości – wynik badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu I: 1,23 mg/l, II: 1,24 mg/l z prędkością wynoszącą ok. 100-109 km/h, przekroczył dopuszczalną jej wysokość o 50-59 km/h, nie dostosowując jej do istniejących warunków drogowych, tym samym nie zachowując prawidłowej taktyki i techniki prowadzenia pojazdu, skutkiem czego stracił nad nim panowanie i zjechał na prawą stronę drogi, gdzie tylną częścią lewego boku uderzył w przydrożne drzewo, w następstwie czego jeden z pasażerów samochodu M. M. doznał obrażeń ciała, w wyniku których zmarł tego samego dnia w Wojskowym Instytucie Medycznym w W., natomiast drugi z pasażerów pojazdu P. K. (1) doznał urazu wielonarządowego, krwotoku do jamy otrzewnej, złamania kręgosłupa szyjnego pd C3 do C7 oraz piersiowego od Th2 do Th3, które to obrażenia stanowiły ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu,

- tj. o czyn z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk;

II. w dniu 13 stycznia 2015r ok. godz. 20.25 w msc. U., gm. S., woj. (...) oraz uprzednio w innych miejscach, w ruchu lądowym, kierował samochodem osobowym m-ki M. nr rej (...), będąc w stanie nietrzeźwości – wynik badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu I: 1,23 mg/l, II: 1,24 mg/l

- tj. o czyn z art. 178a§1 kk;

Sąd Rejonowy w Wyszkowie wyrokiem z 5 października 2015r w ramach czynu zarzucanemu oskarżonemu T. P. w punkcie I a/o uznał go za winnego tego, że: w dniu 13 stycznia 2015r ok. godz. 20.25 w msc. U., gm. S., woj. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r Prawa o ruchu drogowym (Dz. U. 2012. 1137 j.t.) w ten sposób, iż kierując samochodem osobowym m-ki M. nr rej (...), jadąc od strony S. w kierunku W., będąc w stanie nietrzeźwości – wynik badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu I: 1,23 mg/l, II: 1,24 mg/l z prędkością wynoszącą ok. 100-109 km/h, przekroczył dopuszczalną jej wysokość o 50-59 km/h, nie dostosowując jej do istniejących warunków drogowych, tym samym nie zachowując prawidłowej taktyki i techniki prowadzenia pojazdu, skutkiem czego stracił nad nim panowanie i zjechał na prawą stronę drogi, gdzie tylną częścią lewego boku uderzył w przydrożne drzewo, w następstwie czego jeden z pasażerów samochodu M. M. doznał obrażeń ciała w postaci licznych otarć, rozfragmentowania prawej nerki z następowym masywnym krwawieniem do przestrzeni zaotrzewnej, rany szarpanej żyły głównej dolnej, stłuczenia przestrzeni zaotrzewnej, wielomiejscowego pęknięcia wątroby, stłuczenia tylnego śródpiersia z uszkodzeniem układu żył nieparzystych i następowym wykrwawieniem się obydwu jam opłucnych, stłuczenia wnęki prawego płuca, niewielkiej rany tłuczonej na wysokości lewego łuku brwiowego, wskutek czego doznał wstrząsu krwotocznego i w następstwie ostrej niewydolności krążenia zmarł tego samego dnia w Wojskowym Instytucie Medycznym w W., natomiast drugi z pasażerów pojazdu P. K. (1) doznał urazu wielonarządowego, krwotoku do jamy otrzewnej, złamania kręgosłupa szyjnego pd C3 do C7 oraz piersiowego od Th2 do Th3, które to obrażenia stanowiły ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu i tak przypisany czyn zakwalifikował z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk w zw. z art. 4§1 kk i za to skazując go, wymierzył mu karę 3 lat i 9 m-cy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 42§3 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze; uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt II a/o czynu i za to na podstawie art. 178a§1 kk w zw.

z art. 4§1 kk skazał go, wymierzając mu karę 6 m-cy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 42§2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat; na podstawie art. 85 kk i art. 86 kk wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności połączył, wymierzając mu karę łączną 3 lat i 9 m-cy pozbawienia wolności, na poczet której, na mocy art. 63§1 kk zaliczył mu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 13 stycznia 2015r; na podstawie art. 46§1 kk orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej J. M. nawiązkę w kwocie 20.000 zł, a na rzecz pokrzywdzonego P. kucharskiego w kwocie 10.000 zł; zasądził też ze Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Wyszkanie na rzecz oskarżycielek posiłkowych: D. M., H. M., D. M., B. K. kwoty po 723,24 zł brutto tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez oskarżycielki posiłkowe w związku z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru; na podstawie art. 624§1 kpk zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.

Wyrok ten został zaskarżony apelacjami wniesionymi przez: Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie oraz obrońcę oskarżonego.

Prokurator, skarżąc wyrok na niekorzyść oskarżonego, zarzucał orzeczeniu:

- obrażę prawa materialnego, a mianowicie:

a/ art. 46§1 kk poprzez jego zastosowanie i orzeczenie na podstawie wskazanego przepisu nawiązki w kwocie 20.000 zł. na rzecz J. M. wykonującej w przedmiotowej sprawie prawa, które przysługiwały za życia jej zmarłemu mężowi M. M., podczas gdy orzeczenie nawiązki możliwe byłoby w oparciu o art. 46§2 kk, a i to jedynie na rzecz osoby bezpośrednio pokrzywdzonej czynem sprawcy;

b/ art. 46§2 kk niezastosowanie go jako właściwej podstawy orzeczenia nawiązki w kwocie 10.000 zł na rzecz pokrzywdzonego P. K. (1) i wydanie rozstrzygnięcia w tym przedmiocie w oparciu o art. 46§1 kk;

c/ art. 63§2 kk jego niezastosowanie i nie zaliczenie na jego podstawie na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okresu zatrzymania T. P. prawa jazdy od dnia 16.01.2015r;

d/ art. 90§2 kk poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie na jego podstawie łącznego wymiaru zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w sytuacji orzeczenia względem T. P. za czyny opisane w punktach I i II sentencji wyroku wskazanych i podlegających łączeniu środków karnych odpowiednio na zawsze i na okres 3 lat;

e/ art. 11§2 kk poprzez wskazanie w podstawie skazania w punktach I i II wyroku art. 4§1 kk, podczas gdy przepis ten pozostaje w zbiegu z przepisami przyjętymi w kwalifikacji prawnej i stanowi jedynie podstawę wymiaru kary;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż oskarżony T. P. w zakresie czynu wskazanego w pkt I wyroku swym zachowaniem naruszył jedynie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r Prawo o ruchu drogowym, podczas gdy materiał dowodowy sprawy, a w szczególności protokół badania wymienionego na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz opinia biegłego z zakresu wypadków drogowych wskazuje, iż oskarżony naruszył również inne reguły obowiązujące w ruchu lądowym;

- rażącą niewspółmierność zarówno kary jednostkowej orzeczonej względem T. P. za czyn opisany w pkt I sentencji wyroku z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk oraz wymierzonej kary łącznej, polegającej na wymierzeniu wymienionemu za wskazany czyn kary 3 lat i 9 m-cy pozbawienia wolności i kary łącznej w tym samym wymiarze, wskutek niedostatecznego uwzględnienia zasad wymiaru kary przewidzianych w art. 53§1 i 2 kk, a zwłaszcza wysokiego stopnia winy oskarżonego, bardzo wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynów mu zarzucanych, rodzaju i rozmiaru następstw czynu z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk, zachowania oskarżonego po popełnieniu wskazanego przestępstwa oraz celów prewencji indywidualnej i potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Na podstawie art. 427§1 kpk i art. 437§1 kpk wnosił o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez:

- przyjęcie opisu czynu opisanego w pkt I wyroku bez enumeratywnego wskazania naruszonych przepisów Prawa o ruchu drogowym, określenie jako podstawy prawnej skazania za czyn opisany w pkt I sentencji wyroku art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk, a następnie wymierzenie oskarżonemu za wskazany czyn na podstawie art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk w zw. z art. 4§1 kk kary 7 lat pozbawienia wolności, określenie jako podstawy prawnej skazania za czyn opisany w pkt II sentencji wyroku art. 178a§1 kk, a następnie wymierzenie oskarżonemu za wskazany czyn na podstawie art. 178a§1 kk w zw. z art. 4§1 kk kary, wymierzenie kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności, połączenie na podstawie art. 90§2 kk w zw. z art. 85kk i art. 86 kk środków karnych w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych za czyny opisane w pkt I i III sentencji wyroku i wymierzenie jako łącznego środka zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze, przyjęcie jako podstawy orzeczenia nawiązki w kwocie 10.000 zł na rzecz pokrzywdzonego P. K. (1) art. 46§2 kk, a także orzeczenie na podstawie art. 46§1 kk na rzecz J. M. kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, zaliczenie na podstawie art. 63§2 kk na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze okresu zatrzymania T. P. prawa jazdy od dnia 16.01.2015r i utrzymanie wyroku w pozostałej części w mocy.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości.

Zarzucił orzeczeniu:

1/ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a polegający na uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia, podczas gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy powinien prowadzić do wniosku, że w sprawie nie ma dostatecznych dowodów winy oskarżonego w zakresie zarzucanych mu czynów,

2/ obrazę przepisów postępowania karnego, która mogła mieć wpływ na treść wyroku:

- naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez ocenę dowolną materiału dowodowego, tj. dowodów osobowych, opinii i zapisu monitoringu – art. 7 kpk,

- naruszenie art. 170§1 kpk poprzez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych przez obrońcę w piśmie z dnia 15.07.2015r,

- naruszenie zasady in dubio pro reo zakazującej rozstrzygnięcia wątpliwości na niekorzyść oskarżonego – art. 5§2 kpk,

3/ obrazę prawa materialnego poprzez niezasadne przyjęcie, a co jest dalszą konsekwencją nieprawidłowych ustaleń faktycznych, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów tj. art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk i z art. 178a§1 kk.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu a/o czynów, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Wyszkowie II Wydział Karny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dalej idąca jest apelacja obrońcy oskarżonego, stąd też zostanie ona omówiona w pierwszej kolejności.

W środku odwoławczym obrońca oskarżonego stawia trzy zarzuty: błędu w ustaleniach faktycznych, obrazy przepisów postępowania mogącej mieć wpływ na treść wyroku oraz obrazy prawa materialnego.

Na wstępie zauważyć należy, że zgodnie z jednolitą linią orzecniczą, popieraną przez Sąd rozpoznający sprawę w niniejszym postępowaniu, stawianie jednocześnie zarzutów: obrazy prawa materialnego oraz błędu w ustaleniach faktycznych jest nieuprawnione. Przypomnieć skarżącemu należy, że naruszenie prawa materialnego polega na wadliwym jego zastosowaniu (bądź niezastosowaniu) w orzeczeniu opartym na trafnych ustaleniach faktycznych. Tylko wówczas, gdy niekwestionowane są ustalenia faktyczne, a wadliwość rozstrzygnięcia sprowadza się do

niewłaściwej subsumcji, można mówić o obrazie prawa materialnego. Skarżący popadł zatem w sprzeczność, gdy formułując zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, równocześnie postawił wyrokowi zarzut obrazu prawa materialnego, który aktualizuje się dopiero, gdy ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego orzeczenia nie są kwestionowane. Jeżeli - zdaniem skarżącego - Sąd błędnie ustalił stan faktyczny i do tak ustalonego stanu faktycznego nie zastosował odpowiednich przepisów, które - przy wymaganych i uznawanych przez skarżącego za prawidłowe ustaleniach - miałyby zastosowanie, to zarzut obrazu prawa materialnego jest bezpodstawny.

Stąd też w dalszej części Sąd rozpatrzy zarzut obrazu przepisów postępowania, która – zdaniem skarżącego – mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a której rezultatem mogła być zarzucana błędność w ustaleniu faktów.

Skarżący podnosi, że sąd meriti dopuścił się obrazu przepisów postępowania poprzez: naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez ocenę dowolną materiału dowodowego, tj. dowodów osobowych, opinii i zapisu monitoringu – art. 7 kpk; naruszenie art. 170§1 kpk poprzez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych przez obrońcę w piśmie z dnia 15.07.2015r oraz naruszenie zasady in dubio pro reo zakazującej rozstrzygania wątpliwości na niekorzyść oskarżonego – art. 5§2 kpk.

Rozpatrując zarzut dowolności w ocenie dowodów podnieść należy, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeśli tylko:

- jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy,
- stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego,
- jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

Kontrola instancyjna oceny dowodów nie obejmuje sfery przekonania sędziowskiego, jaka wiąże się z bezpośredniością przesłuchania, sprowadza się natomiast do sprawdzenia, czy ocena ta nie wykazuje błędów natury faktycznej (niezgodności z treścią dowodu, pominięcia pewnych dowodów) lub logicznej (błędności rozumowania i wnioskowania) albo czy nie jest sprzeczna z doświadczeniem życiowym lub wskazaniami wiedzy. Tak więc dokonanie przez sąd odwoławczy nowej, odmiennej oceny dowodów jest uzasadnione tylko wówczas, gdy w wyniku kontroli odwoławczej stwierdzona zostanie dowolność oceny poczynionej przez sąd I instancji (pomijając kwestię nowych dowodów). Jeżeli natomiast ocena dokonana przez sąd pierwszej instancji pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., nie ma podstaw do zmieniania jej w postępowaniu odwoławczym (patrz choćby: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 26.11.2012r., II AKa 149/12, LEX 126421). Przeprowadzona kontrola odwoławcza tego rodzaju mankamentów w dokonanej ocenie dowodów nie wykazała. Sąd I instancji z należytą skrupulatnością rozważył zgromadzone dowody, a następnie wyciągnął z nich prawidłowe wnioski wskazujące na sprawstwo i winę oskarżonego w zakresie obydwu stawianych mu a/o zarzutów. Sąd Odwoławczy nie podzielił rozważań skarżącego obrońcy zawartych we wniesionej apelacji. Przedstawiają one bowiem kierunkowe nastawienie do przedmiotowej sprawy, nie poddają wnikliwej analizie dowodów obciążających. Stanowią próbę korzystnej dla oskarżonej interpretacji najbardziej istotnych dowodów w sprawie, a mianowicie zeznań bezpośrednich świadków zdarzenia. Obrońca zdaje się sugerować (w ślad za wyjaśnieniami oskarżonego), że sprawcą wypadku mogła być niezidentyfikowana i sugerowana jedynie przez oskarżonego, jakaś piąta osoba, która miałaby się za kierownicę auta na stacji paliw. Sąd Rejonowy logicznie i przekonywująco rozprawił się z taką wersją głoszonych wyjaśnień oskarżonego.

Sąd I instancji dokonał wszechstronnej analizy wszystkich pozyskanych w sprawie dowodów, natomiast nie wszystkim w całości przyznał przymiot wiarygodności. Nie świadczy to o zarzucanym braku krytycznej analizy zeznań świadków, a wskazywane w apelacji argumenty są jedynie polemiką z pisemnymi motywami zaskarżonego orzeczenia opartą o fragmenty zeznań świadków. Skarżący w istocie wyławia nieścisłości, czy sprzeczności w zeznaniach świadków, które

dotyczą kwestii drugorzędnych dla istoty sprawy, a więc ustalenia osoby kierującej autem w chwili zdarzenia. Służy to wzbudzeniu obaw co do uznania dokonanej przez Sąd oceny dowodów, jako zgodnej z zasadą swobodności.

W toku kontroli instancyjnej bezsprzecznie stwierdzono, iż całość ustaleń faktycznych oparta została na tych dowodach, którym Sąd meriti nadał walor wiarygodności. Skoro nie wszystkie dowody obdarzone tym przymiotem były korzystne z punktu widzenia interesów procesowych skarżącego, to brak jest – wobec prawidłowej, bo zgodnej z regulami określonymi przepisem art. 7 k.p.k. ich oceny – podstaw do podnoszenia pochodnego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Zauważyć należy, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz powinien zmierzać do wykazania, jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd, oceniając zebrany materiał dowodowy. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd I instancji (w tym wypadku zupełnie gołosłownych wyjaśnieniach oskarżonego), nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Wskazać należy, że wbrew twierdzeniom apelującego o niezasadnym oddaleniu (przez Sąd meriti) wniosków dowodowych zgłoszonych przez obrońcę w piśmie z dnia 15.07.2015r, dowody z zeznań świadka E. W., uzupełniającej opinii biegłego lekarza T. C. oraz z zapisu monitoringu zostały w toku rozprawy głównej przeprowadzone, po częściowym uwzględnieniu wniosku, czego apelujący zdaje się nie dostrzegać, a co jasno wynika z zapisów protokołów z rozprawy głównej (k. 522, 523v. i 563). Sąd meriti wnikliwie ocenił dowód z opinii biegłego K. K. (1), a uznanie jej za jasną, spójną i pełną, spełniającą wszelkie standardy opinii rekonstruującej przebieg wypadków drogowych, nie upoważniało do zasięgania ustnej opinii uzupełniającej, o którą obrońca wnosił. Stąd też brak ustosunkowania się do tej części wniosku dowodowego obrońcy nie miał wpływu na treść zapadłego orzeczenia. Obrońca zakwestionował punkt 7 opinii, w którym biegły wskazał rozmieszczenie osób w aucie, podnosząc, że biegły wszedł w kompetencje Sądu zdając się nie dostrzegać, że ten punkt opinii biegłego jedynie potwierdzał informacje o rozmieszczeniu osób uzyskane z zeznań bezpośrednich świadków zdarzenia, nie był natomiast ani główną, ani też samodzielną podstawą dokonanych ustaleń co do sprawstwa oskarżonego.

Na koniec wskazać wypada, że dla oceny czy nie został naruszony zakaz in dubio pro reo (zarzut obrazy art. 582 kpk), nie są miarodajne wątpliwości zgłaszane przez stronę, ale jedynie to, czy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych lub wykładni prawa i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego, względnie to, czy w świetle realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien był powziąć. W wypadku zatem, gdy pewne ustalenie faktyczne zależne jest od dania wiary tej lub innej grupie dowodów, czy też np. dania wiary lub odmówienia wiary wyjaśnieniom oskarżonego, albo dania wiary zeznaniom świadka z określonej fazy postępowania, a odmówienia wiary jego zeznaniom składanym na innym etapie tego postępowania, nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo, a ewentualne zastrzeżenia co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów rozstrzygane mogą być jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobody ocen, wynikającej z treści art. 7 k.p.k., lub też przekroczenia przez sąd tych granic i wkroczenia w sferę dowolności ocen.

Poza uwagami zawartymi wyżej a dotyczącymi dowodów, o wątpliwościach co do winy oskarżonego nie mogą świadczyć te fragmenty zeznań świadka P. K. , w których mówi o zaciąganiu przez oskarżonego hamulca ręcznego. O dwukrotnym użyciu takiego hamulca świadczą zeznania i innych świadków opisujących tor jazdy auta oskarżonego oraz zapis monitoringu. Oskarżony przyznaje, że jego auto taki hamulec ma, ale przy kierownicy. Stąd też supozycja obrońcy jakoby auto w hamulec ręczny w ogóle nie było wyposażone jest bezpodstawna i nie prowadzi do podważenia wiarygodności zeznań świadka K..

Trudno odnieść się do zawartego w ostatnim fragmencie apelacji obrońcy stanowiska, że zarzuty apelacyjne odnoszą się do drugiego czynu opisanego w pkt 2 wyroku, bo są: „logicznym ciągiem postawionych powyżej zarzutów”, bowiem tak ogólnikowe sformułowanie nie pozwala na wnikliwą analizę stanowiska apelującego co do drugiego z przypisanych oskarżonemu czynów, a wcześniejsze tezy apelującego dotyczą wypadku drogowego, a nie jazdy w stanie nietrzeźwym.

Podnieść należy, że sam oskarżony wskazywał z kim i jakie ilości alkoholu wypił, zanim siadł za kierownicę oraz jaką trasę przejechał.

Nie sposób zaś odmówić zasadności zarzutom apelacji oskarżyciela publicznego (poza obrazą art. 11§2 kk).

W zaskarżonym wyroku sąd nie zastosował art. 11§2 kk, a oskarżyciel we wnioskach apelacyjnych nawet nie wskazał, w którym fragmencie zaskarżonego orzeczenia artykuł ten miałby mieć zastosowanie. Podniósł jedynie w uzasadnieniu, że przytoczenie art. 4§1 kk w podstawie skazania za obydwie czyny było błędne, bowiem „nie pozostawało z nimi w zbiegu”, a art. 4§1 kk powinien być przytoczony jedynie przy podstawie wymiaru kar. Taki pogląd oskarżyciela jest wadliwy. Rzeczywiście badając względność ustawy bierze się pod uwagę m.in. wymiar kar grożących za przestępstwo. Nie jest to jednak jedyne kryterium, a wyciąganie z tego wniosku o stosowaniu art. 4§1 kk jedynie przy określaniu wymiaru kary można nazwać jedynie nieporozumieniem. Sąd odwoławczy stoi na stanowisku, że art. 4§1 odnosi się do całości regulacji prawno-karnych dotyczących danego przestępstwa.

Pozostałe zarzuty apelacji oskarżycielskiej są trafne.

Rzeczywiście bowiem Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy prawa materialnego: stosując art. 46§1 kk i orzekając na podstawie nawiązki w kwocie 20.000 zł. na rzecz J. M. wykonującej w przedmiotowej sprawie prawa, które przysługiwały za życia jej zmarłemu mężowi M. M., podczas gdy orzeczenie nawiązki możliwe było w oparciu o art. 46§2 kk, a i to jedynie na rzecz osoby bezpośrednio pokrzywdzonej czynem sprawcy; art. 46§2 kk nie stosując go jako właściwej podstawy orzeczenia nawiązki w kwocie 10.000 zł na rzecz pokrzywdzonego P. K. (1) i wydanie rozstrzygnięcia w tym przedmiocie w oparciu o art. 46§1 kk; art. 63§2 kk poprzez jego niezastosowanie i nie zaliczenie na jego podstawie na poczet orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okresu zatrzymania T. P. prawa jazdy od dnia 16.01.1015r; art. 90§2 kk poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie na jego podstawie, wobec oskarżonego, łącznego wymiaru zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w sytuacji orzeczenia względem T. P. za czyny opisane w punktach I i II sentencji wyroku wskazanych i podlegających łączeniu środków karnych odpowiednio na zawsze i na okres 3 lat.

Sąd ten nadto popełnił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż oskarżony T. P. w zakresie czynu wskazanego w pkt I wyroku swym zachowaniem naruszył jedynie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r Prawo o ruchu drogowym, podczas gdy materiał dowodowy sprawy, a w szczególności protokół badania wymienionego na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz opinia biegłego z zakresu wypadków drogowych wskazuje, iż oskarżony naruszył również inne reguły obowiązujące w ruchu lądowym, a określone w art. 45 ust. 1 pkt. 1 (prowadząc auto w stanie nietrzeźwym), art. 16 ust. 1 i 2 (zjeżdżając na lewy pas jezdni) oraz art. 20 ust. 1 (przekraczając poważnie dopuszczalną prędkość) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012 r, 1137 j.t.).

Sąd odwoławczy za trafny uznał także zarzut rażącej niewspółmierności zarówno kary jednostkowej orzeczonej względem T. P. za czyn opisany w pkt I sentencji wyroku z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk oraz wymierzonej kary łącznej, polegającej na wymierzeniu wymienionemu za wskazany czyn kary 3 lat i 9 m-cy pozbawienia wolności i kary łącznej w tym samym wymiarze. Taka łagodność wymiaru w/.w kar spowodowana była niedostatecznym uwzględnieniem zasad wymiaru kary przewidzianych w art. 53§1 i 2 kk, a zwłaszcza wysokiego stopnia winy oskarżonego, bardzo wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu w ramach I zarzutu a/o z art. 177§2 kk w zw. z art. 178§1 kk, rodzaju i rozmiaru następstw tego czynu oraz celów prewencji indywidualnej i potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Oskarżony znajdował się w wysokim stanie nietrzeźwości, brawurowo i szczególnie nieostrożnie kierował pojazdem przed wypadkiem, stosował niewłaściwą technikę i taktykę jazdy przekraczając ponad dwukrotnie dopuszczalną prędkość i jadąc tuż przed wypadkiem lewym pasem drogi a następnie gwałtownie skręcając w prawo i powodując tym niekontrolowany ruch auta, które tylną częścią lewego boku uderzyło w przydrożne drzewo. Skutki wypadku

były najtragiczniejsze z możliwych dla jednego z pasażerów i tragiczne dla innego. Po wypadku oskarżony próbował przerzucić odpowiedzialność zań na inną osobę.

Okoliczności takowe nie zostały przez sąd orzekający należycie wyważone, co skutkowało wymierzeniem kary jednostkowej i łącznej rażąco łagodnością. Sąd meriti sam określił procentową surowość wymierzonej represji karnej na 35%. Niesłusznie przy tym uznał dotychczasową niekaralność oskarżonego za okoliczność łagodzącą, a nie za standard wymagany od każdego obywatela. Przeceenił wagę świadomości pasażerów co do stanu trzeźwości oskarżonego, bo zgadzając się na jazdę z oskarżonym wyrażali sprzeciw co do tak brawurowego jej sposobu. Uzasadniając wymiar kary za wypadek drogowy sąd orzekający zupełnie pominął wysoki stopień winy oskarżonego, bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, zachowanie oskarżonego tuż po wypadku oraz cele prewencji indywidualnej i potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Uwzględnienie powyższego skutkowało uznaniem wymierzonej kary jednostkowej i łącznej za rażąco łagodne i po częściowym uwzględnieniu wniosku oskarżyciela podniesieniem tych kar do lat 5 (pięciu). Żądana przez oskarżyciela kara 7 lat pozbawienia wolności nosiłaby znamiona rażącej surowości i nie uwzględniała dostrzeżonych przez sąd orzekający takich okoliczności łagodzących jak młody wiek oskarżonego, możliwość opuszczenia przez pasażerów auta na stacji LPG, już po pierwszym brawurowym incydencie w trakcie jazdy oraz niezapięcie przez nich pasów bezpieczeństwa, które mogło mieć wpływ na rodzaj i rozmiar obrażeń.

Mając powyższe na względzie zaskarżony wyrok należało zmienić poprzez: dodanie w punkcie I, iż oskarżony umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 pkt. 1, art. 16 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012 r, 1137 j.t.) i podwyższenie wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności do lat 5 (pięciu); podwyższenie w punkcie III wymiaru orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności do lat 5 (pięciu), a nadto połączenie na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 k.k. w zw. z art. 88 k.k. orzeczonych w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku jednostkowych środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i orzeczenie łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze, zaliczenie w punkcie IV nadto na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze okresu zatrzymania oskarżonemu prawa jazdy od dnia 16 stycznia 2015 r., orzeczenie w punkcie V na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej J. M. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych, zaś na mocy art. 46 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na rzecz pokrzywdzonego P. K. (1) nawiazki w kwocie 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyroku należało utrzymać w mocy.

Sytuacja materialna w jakiej znajduje się oskarżony obligowała do zwolnienia go od kosztów postępowania odwoławczego i obciążenia nimi Skarbu Państwa.

Powyższe zaś obligowało do zasądzenia ze Skarbu Państwa na rzecz D. M., H. M. i B. K. po 840 zł. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego świadczonego przez Sądem II instancji.